

VUOSIKERTOMUS 2021

Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön vuosikertomus 2021

Sisältö

Yleistä

Säätiön toiminnan tarkoitus

Säätiön toiminta vuonna 2021

Apurahat

Viestintä

Yhteistyö ja edustus

Vuoden 2021 toiminnan tulokset

Säätiön hallinto ja henkilöstö

Säätiön talous

Säätiön sijoitustoiminta

Arvio säätiön talouden todennäköisestä kehityksestä ja riskeistä

Katse tulevaisuuteen

Koronaviruksen (Covid-19) ja Ukrainan sotaan liittyvien riskien vaikutukset säätiön toimintaan

Yleistä

Vuosi 2021 oli Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön viides toimintavuosi. Koronapandemiasta huolimatta säätiö pystyi jakamaan tukea kaikkiaan viidelle apurahan saajalle jakosumman ollessa suurempi kuin aikaisempina vuosina. Vuosi 2021 oli säätiölle myös yhteiskunnallisen vaikuttamisen vuosi, sillä säätiö otti julkisesti kantaa muiden Suomessa toimivien Viro-yhteistyötä tekevien organisaatioiden kanssa suomen ja viron kielen opetuksen puolesta. Alkusyksystä ilmestyi Helsingin Sanomissa ja Postimees-lehdessä samanaikaisesti kannanotto, jolla haluttiin tukea suomen kielen opetusta Virossa ja viron kielen opetusta Suomessa. Säätiö allekirjoitti myös kannanoton vironkielisen perusopetuksen turvaamisesta Helsingissä.

Säätiön toiminnan tarkoitus

Säätiön tarkoituksena on edistää Suomen ja Viron välistä kulttuuri- ja taidealojen yhteistyötä, molemminpuolista kielitaitoa sekä kulttuuriin liittyvää taloudellista toimintaa. Säätiö toteuttaa toiminnan tarkoitusta myöntämällä apurahoja Suomen ja Viron väliseen taide-, kulttuuri- ja koulutusyhteistyöhön. Apurahoja myönnetään yksityishenkilöiden tai yhteisöjen kulttuurihankkeisiin, jotka edistävät säätiön tarkoitusta. Säätiö voi jakaa myös stipendejä.

Säätiön toiminta vuonna 2021

Säätiö jakoi vuoden 2021 alkupuolella 79 900 euroa kaikkiaan viidelle eri hankkeelle. Säätiö osallistui ensimmäistä kertaa myös julkiseen kannanottoon suomen ja viron kielen opetuksen puolesta, mikä oli täysin sääntöjen mukaista toimintaa molemminpuolisen kielitaidon edistämiseksi.

Apurahat

Vuonna 2021 säätiö jakoi kolmannen kerran apurahoja. Apurahahaku oli julkinen ja siitä ilmoitettiin *Helsingin Sanomissa*, *Hufvustadsbladetissa*, kulttuurilehti *Sirpissä* sekä *Postimees*-lehdessä. Määräaikaan mennessä säätiölle lähetettiin 47 hakemusta. Säätiön hallitus päätti myöntää apurahat seuraavalle kuudelle seuraavalle hankkeelle:

- 1) Työryhmälle Kiur Aarma, Jaak Kilmi ja Juha Flinkman - 15 000 euroa Sodan sumua / Sõjaudus – tv-dokumenttisarjan käsikirjoittamiseen ja tuottamiseen.
- 2) Animatricks International Animation Festivalille - 5 000 euroa Viro-Suomi Oneline-seminaarin järjestämiseen osana kansainvälistä Animatricks-festivaalin

ohjelmistoa. Seminaarissa esiteltiin lahjakkaita ja arvostettuja animaatioalan naisohjaajia eri maista.

- 3) Finno-Ugric Film Festivaalille / NGO FUFF - 19 900 euroa Venäjän Hanti-Mansian nuorille suunnatun elokuvaleirin järjestämiseen. Siperiassa järjestettävällä leirillä suomalaiset ja virolaiset elokuva-alan ammattilaiset opettavat Hanti-Mansian nuoria tekemään omalla äidinkielellään lyhytelokuvia. Lisäksi apurahalla tuotetaan kiertonäyttely „Our indigenous friends“, joka perustuu Hanti-Mansian nuorten elämän dokumentointiin usean vuoden ajalta. Hankkeesta pystyttiin toteuttamaan näyttelyosuus vuoden 2021 aikana, elokuvaleiri siirtyy vuodelle 2022.
- 4) Kulturföreningen Katrinalle - 20 000 euroa Ahvenanmaan 100-vuotiaan itsehallinnon kunniaksi valmistuvan oopperan „Lisbeta – en trollkona skall du icke låta leva“ tuottamiseen. Oopperan säveltäjä oli islantilainen Karólina Eiríksdóttir, laulajat olivat suomalaisia ja esityksen orkesterina toimi Estonian sinfonieta. Oopperan kantaesitys oli heinäkuussa 2021.
- 5) Pixelache Helsinki 2021 Festivaalille - 20 000 euroa audiovisuaalisen taiteen onlinefestivaalin toteuttamiseen. Festivaalin osana toteutettiin neljä audiovisuaalista siltaa Helsingin, Tallinnan ja New Yorkin välillä. Projekti sisälsi neljä tapahtumaa, jotka toteuttivat Pixelache Helsinki, e-lektron Tallinn, Aavistus Festival Helsinki ja Public Art Action New York. Osana projektia taiteilija Merle Karpilta tilattiin uusi audiovisuaalinen teos „nature as magic“.
- 6) Birgitta-festivaalin Lalli-oopperaproduktiolle – 20 000 euroa.

Apurahan saajien kanssa solmittiin ennen apurahan maksamista yhteistyösopimus. Apurahojen saajat eivät kuulu säätiön hallituksen tai hallintoneuvoston lähipiiriin.

Viestintä

Säätiön verkkosivuille lisättiin apurahan hakijoille suunnattua ohjeistusta.

Säätiön apurahaviestinnässä tehtiin yhteistyötä Suomen ja Viron suurlähetystöjen sekä Suomen Viron-instituutin, Eesti Instituutin ja Viron kulttuuriministeriön kanssa.

Yhteistyö ja edustus

Säätiön tärkeimmät yhteistyökumppanit vuoden 2021 aikana olivat Viron kulttuuriministeriö, Suomen ja Viron suurlähetystöt sekä Suomen Viron-instituutti

Tallinnassa ja Eesti Instituut Helsingissä. Säätiön toimisto sijaitsee Helsingissä Eesti Maja -Viro-keskuksessa, jossa arkipäivän yhteistyö ja tiedonvaihto on aktiivista eri Viro-toimijoiden kanssa (Suomen Viro-yhdistysten liitto, Viron elinkeinoelämän edistämissäätiö ja Tuglas-seura).

Toimitusjohtaja teki koko vuoden aktiivisesti yhteistyötä molempien varainhoitajien kanssa. Toimitusjohtaja osallistui myös muiden varainhoitajien sekä Säätiöt ja rahastotkattojärjestön järjestämiin koulutustilaisuuksiin.

Toimitusjohtaja osallistui Lisbeta-oopperan kantaesitykseen kesällä 2021 Maarianhaminassa.

Vuoden 2021 toiminnan tulokset

Säätiön tärkein tehtävä on jakaa apurahoja. Näin ollen voidaan vuotta 2021 pitää säätiön historian menestyksekkäimpänä toimintavuotena. Apurahoja sai ennätysmäärä hakijoita ja jaettava summa oli suurin jaettu summa säätiön viisivuotisen historian aikana.

Säätiön pääoman markkina-arvo ylitti vuonna 2021 kahdeksan miljoonan rajan.

Säätiön hallinto ja henkilöstö

Vuonna 2021 säätiön hallituksen jäsenet olivat Jaakko Blomberg (puheenjohtaja), Gunnar Okk (varapj.), Sirje Helme, Sofi Oksanen ja Pekka Vapaavuori. Säätiön hallitus piti vuoden 2021 aikana kolme kokousta. Hallitus kutsui erityisavustajakseen Rein Langin. Hallituksen jäsenien toimikaudet päättyvät seuraavasti:

2021: Sofi Oksanen (I) ja Gunnar Okk (II).

2022: Jaakko Blomberg (II) ja Pekka Vapaavuori (II)

2023: Sirje Helme (I)

Säätiön hallintoneuvostoon kuuluivat vuonna 2021 Mart Meri (puheenjohtaja), Aarno Cronvall (varapj.), Kirsi Bongwirnso, Olari Elts, Heiki Ernits, Paavo Hohti, Pilvi Hämäläinen, Signe Kivi, Anu Laitila ja Mart Mikk.

Vaikka säätiö on virallisesti rekisteröity Suomeen, sekä hallitukseen että hallintoneuvostoon on pyritty valitsemaan tasapuolisesti jäseniä kummastakin maasta. Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2021 aikana kaksi kertaa; 31.8. ja 12.11. Pandemiasta johtuen keväkokous pidettiin vasta elokuussa. Hallintoneuvoston jäsenten toimikaudet ovat määräaikaisia ja päättyvät seuraavasti:

2021: Aarno Cronvall (II), Paavo Hohti (II), Signe Kivi (II), Anu Laitila (II), Mart Mikk (II).

2022: Kirsi Bognwirnso (II), Olari Elts (II), Heiki Ernits (II) ja Mart Meri (II).

2023: Pilvi Hämäläinen (I).

Säätiön toimitusjohtajan tehtävästä vastasi KT Jaana Vasama. Säätiön toimitusjohtajalle maksettiin tilikauden aikana palkkioita yhteensä 17 640,00 euroa (v. 2020: 17.640 €). Säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille on korvattu matkakuluja yhteensä 198,00 euroa (v. 2020: 303,30 €). Hallituksen kokouksissa on tarjoiltu tavanomainen kahvitarjoilu. Kokouspalkkioita ei ole maksettu. Säätiön tilintarkastajalle maksettiin toisen tilikauden aikana palkkiota 1 240,00 euroa (V: 2020: 1 240,00€).

Säätiön talous

Säätiön viides tilikausi oli 1.1.2021–31.12.2021. Säätiö sai Viron kulttuuriministeriöltä 15.000 euron suuruisen toiminta-avustuksen vuodelle 2021. Toiminta-avustus realisoitui säätiön tilille vuoden 2022 alussa.

Viidennellä tilikaudella säätiön varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 124 657,17 euroa (v. 2020: 62 399,03 €) ja tilikauden ylijäämä 69 526,05 euroa (v. 2020: +- 6 254,75 €).

Säätiön lähipiiriin kuuluville ei ole annettu apurahoja, vastikkeettomia etuja eikä vakuuksia. Säätiön kirjanpidosta vastasi Suomen säätiötilipalvelu.

Säätiön sijoitustoiminta

Säätiöllä on kaksi kilpailutuksella valittua varainhoitajaa – EVLI ja Ålandsbanken, joilla molemmilla on täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimus. Molemmilla varainhoitajilla on samansuuruiset pääomat hoidettavanaan kahdessa eri salkussa. Vuosi 2021 oli säätiölle hyvä sijoitusvuosi.

Säätiö noudatti sijoitustoiminnassaan vuonna 2018 hallituksen laatimaa sijoitussuunnitelmaa.

Säätiön hallitus seuraa jatkuvasti taloustilannetta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin. Toimitusjohtaja on yhteydessä ja tapaa varainhoitajia useamman kerran vuodessa. Toimitusjohtaja osallistui useisiin varainhoitajien järjestämiin webinaareihin sekä myös muiden järjestämiin varainhoitoa koskeviin koulutustilaisuuksiin.

Arvio säätiön talouden todennäköisestä kehityksestä ja riskeistä

Säätiö on perustettu määräämättömäksi ajaksi. Sijoitustoiminnassa kartetaan omaisuuden pysyvyyttä vaarantavia riskejä. Säätiö on noudattanut varovaista sijoituspolitiikkaa aloittaessa sijoitustoimintansa vuonna 2018. Säätiön tavoitteena on tulevaisuudessa jatkaa apurahojen jakamista pääomasta saaduilla tuotoilla.

Katse tulevaisuuteen

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö onnistui viidennen toimintavuotensa aikana vahvistamaan perusedellytyksiä toimintansa vakiinnuttamiseksi. Säätiöllä on kaikki mahdollisuudet jatkaa varsinaisen tarkoituksensa toteuttamista, hyvin alkanutta apurahojen jakamista ja kehittämään toimintaansa. Säätiön yksi tavoite lähitulevaisuudessa on pääoman kartuttaminen ja suunnitelmallisen varainkeruutoiminnan aloittaminen. Lähivuosien tavoitteena on, että säätiön pääoma kasvaa kymmeneen miljoonaan. Säätiön on kehitettävä ja vakiinnutettava lähitulevaisuudessa apurahojen jakamiseen liittyvät käytännöt, lisättävä tunnettuuttaan ja verkostoiduttava aktiivisesti sekä Suomessa että Virossa. Säätiön on alettava myös miettimään sitä, miten se tallentaa apurahojen hakemiseen ja jakamiseen liittyvää toimintahistoriaansa. Lähivuosina on edessä myös kotisivujen uudistaminen. Säätiön taloudellinen tilanne on pidettävä vakaana samalla, kun mietitään keinoja pääoman kasvattamiseksi.

Koronavirukseen (Covid-19) ja Ukrainan sotaan liittyvien riskien vaikutukset säätiön toimintaan

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr:n hallitus on arvioinut koronaan ja Ukrainan sodan vaikutuksia säätiön toimintaan. Säätiön sijoitusvarallisuuden markkina-arvo laski merkittävästi 2020 alkuvuoden markkinatilanteen mukaisesti, mikä on korjaantunut. Toiminnan epävarmuustekijät ja tulevaisuuden näkymät ovat lisääntyneet. Pandemian vaikutukset kulttuurisektoriin ovat olleet murskaavat, lähes kaikki kulttuuritoiminta ajettiin alas vuoden 2020 aikana, vuosi 2021 oli toipumisen ja palautumisen aikaa. Virusepidemiolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta säätiön toimintaan tai maksukykyyn.

Säätiön hallitus seuraa edelleen tarkasti sekä koronavirustilanteen että Ukrainan sodan kehittymistä ja päivittävät arviotaan epidemian ja sodan vaikutuksista tilanteen edetessä.